

חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

(מעודכן ליום 28.12.2014)

- פורסם – ס"ח 284 התשי"ט, עמ' 138.
- תיקון מס' 1 - ס"ח 346 התשכ"א, עמ' 166.
- תיקון מס' 2 – תיקון עקיף בחוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 8), התשכ"ט-1968 ס"ח 544 התשכ"ט, עמ' 12.
- הוראת שעה - ס"ח 567 התשכ"ט, עמ' 199.
- תיקון מס' 3 - ס"ח 567 התשכ"ט, עמ' 199.
- תיקון מס' 4 - ס"ח 711 התשל"ג, עמ' 245.
- תיקון מס' 5 - ס"ח 911 התשל"ח, עמ' 232.
- תיקון מס' 6 - ס"ח 1019 התשמ"א, עמ' 198 – **בוטל** בס"ח 1031 התשמ"א, עמ' 331.
- תיקון מס' 7 - ס"ח 1031 התשמ"א, עמ' 331.
- תיקון מס' 8 - (תיקון עקיף בסעיף 3 לחוק מימון מפלגות (תיקון מס' 8), התשמ"ט-1989) - ס"ח 1266 התשמ"ט, עמ' 6.
- תיקון מס' 9 - (תיקון עקיף בסעיף 130 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990) - ס"ח 1304 התש"ן, עמ' 85.
- תיקון מס' 10 - ס"ח 1391 התשנ"ב, עמ' 160.
- תיקון מס' 11 - (תיקון עקיף בסעיף 35 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993) - ס"ח 1429 התשנ"ג, עמ' 146.
- תיקון מס' 12 - ס"ח 1548 התשנ"ו, עמ' 2.
- תיקון מס' 13 והוראת שעה - ס"ח 1576 התשנ"ו, עמ' 172.
- תיקון מס' 14 – (תיקון עקיף בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון 8) (ביטול שידורי תעמולת הבחירות ברדיו), התשנ"ב-1996, ס"ח 1576 התשנ"ו, עמ' 174.
- תיקון מס' 15 - ס"ח 1632 התשנ"ז, עמ' 202.
- תיקון מס' 16 - ס"ח 1684 התשנ"ח, עמ' 337.
- תיקון מס' 17 - ס"ח 1769 התשס"א, עמ' 92.
- תיקון מס' 18 - ס"ח 1769 התשס"א, עמ' 96.
- תיקון מס' 19 - (תיקון עקיף בסעיף 3 לחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה (תיקון מס' 42), תשס"א-2000), ס"ח 1769 התשס"א, עמ' 101.
- תיקון מס' 20 - ס"ח 1772 התשס"א, עמ' 118.
- תיקון מס' 21 – (תיקון עקיף בסעיף 2 לחוק לתיקון דיני בחירות לכנסת (התאמה לחוק-יסוד: הממשלה), התשס"ב-2001); ס"ח 1809 התשס"ב, עמ' 2.
- תיקון מס' 22 - ס"ח 1869 התשס"ג, עמ' 14.
- תיקון מס' 23 - ס"ח 2078 התשס"ז, עמ' 84.
- תיקון מס' 24 - ס"ח 2140 התשס"ח, עמ' 265.
- תיקון מס' 25 - ס"ח 2140 התשס"ח, עמ' 265.
- תיקון מס' 26 - (תיקון עקיף בסעיף 23 לחוק המפלגות (תיקון מס' 14), התשס"ח-2008) ס"ח 2160 התשס"ח, עמ' 593.
- תיקון מס' 27 - (תיקון עקיף בסעיף 81 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס' 33), תשע"א-2011) ס"ח 2276 התשע"א, עמ' 338.
- תיקון מס' 28 - (תיקון עקיף בסעיף 15 לחוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 59), תשע"א-2011) ס"ח 2297 התשע"א, עמ' 924.
- תיקון מס' 29 - ס"ח 2310, התשע"א, עמ' 1026.
- תיקון מס' 30 – ס"ח 2471, התשע"ד, עמ' 778 (תיקון עקיף בחוק השידור הציבורי, התשע"ד-2014 – תחילתו ביום 1 באפריל 2015).
- תיקון מס' 31 - ס"ח 2484 התשע"ה, עמ' 104.
- תיקון מס' 32 - ס"ח 2484 התשע"ה, עמ' 104.

חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

1. **תחולה**
תיקונים 13 ו-21
- חוק זה יחול על הבחירות לכנסת והוא יחול אם אין בו הוראה אחרת לענין זה גם על הבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות.
2. **תקופת ההגבלות**
תיקונים 3 ו-10
- האיסורים וההגבלות לפי חוק זה יחולו, אם אין בו הוראה אחרת לענין זה, בתקופת 90 הימים שלפני יום הבחירות, וביום הבחירות, ואולם האיסורים וההגבלות לפי סעיפים 2א, 3, 4, 12 ו-13 יחולו אף מחוץ לתקופה האמורה.
- א.2. **איסור שימוש בנכסי הציבור**
תיקונים 12, 26 ו-32
- לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב) או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא יעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה, למעט שימוש כמפורט להלן:
- (1) שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור;
- (2) שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר, סגן שר או חבר הכנסת, או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהגבלות על שימוש בנכסים כאמור שהוטלו לפי כל דין או כללי אתיקה.
- ב.2. **הגבלות על תעמולת בחירות שבה התייחסות לכוחות הביטחון או לנפגעי פעולות איבה**
תיקון 18
- (א) לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בשמו או בדמותו של איש כוחות הביטחון שנפצע או שנהרג עקב היותו איש כוחות הביטחון, או בשמו או בדמותו של נפגע פגיעת איבה, בלא הסכמתו בכתב, ואם אינו בחיים - בלא הסכמת בן משפחתו בכתב ובלבד שבן משפחה אחר לא התנגד לכך בכתב.
- (ב) לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בצבא הגנה לישראל באופן העשוי ליצור רושם כי צבא ההגנה לישראל מזוהה עם מפלגה או עם רשימת מועמדים; אין בסעיף קטן זה כדי למנוע ממפלגה או מרשימת מועמדים להביע תמיכה בצבא ההגנה לישראל.
- (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע באיסורים ובהגבלות הקבועים בכל דין לגבי השתתפות כוחות הביטחון בתעמולה מפלגתית או לגבי פגיעה בפרטיות.
- (ד) בסעיף זה -
- "איש כוחות הביטחון" - מי שמשרת או ששירת בצבא הגנה לישראל, במשטרת ישראל, בשירות בתי הסוהר או בארגון ביטחון אחר של המדינה;
- "בן משפחה" - בן זוג, הורה, וכן ילד, אח או אחות שמלאו להם 18 שנים;
- "נפגע", "פגיעת איבה" - כהגדרתם בחוק התגמולים לפנגעי פעולות איבה, התשי"ל-1970.

- ג2. **הגבלה על שיתוף ילדים בתעמולת בחירות**
תיקונים 18 ו-19
- לא ישותף בתעמולת בחירות ילד שגילו מתחת לגיל 15; לענין זה, "שיתוף" בתעמולת בחירות – למעט שימוש בתעמולת בחירות, בצילום או בהקלטה שבהם מופיע ילד בפעילות שיגרתיית.
3. **איסור השימוש בכלי טיס ובכלי שיט**
- לא תהא תעמולת בחירות באמצעות השימוש בכלי טיס או בכלי שיט.
4. **הגבלת השימוש ברמקול**
- לא תהא תעמולת בחירות באמצעות רמקול, פרט לשימוש ברמקול כדי להגביר קולו של נואם באסיפה המתקיימת כדן.
5. **הגבלת תעמולה בשידורי רדיו וטלוויזיה**
תיקון 10
- (א) על אף האמור בכל דין אחר, בשידורי רדיו או טלוויזיה –
- (1) לא תהא תעמולת בחירות בתקופת 60 הימים שלפני הבחירות;
תיקון 13
- (2) [בטל].
- (ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על שידור של תעמולת בחירות ברדיו או בטלוויזיה לפי סעיפים 15 ו-15א ו-16ד.
- תיקון 16
6. **הגבלת השימוש באורות**
תיקון 18
- פרט לתקופת 42 הימים שלפני יום הבחירות לא תהא תעמולת בחירות באמצעות השימוש - אם בכתב ואם בצורה אחרת - באות המציינת רשימת מועמדים.
7. **הגבלת השימוש באות של רשימה**
תיקון 8
- לא תהא תעמולת בחירות מלווה תכניות בידור, לרבות הופעות אמנים, נגינה, זמרה, הצגת סרטים ונשיאת לפידים; לא תהא תעמולת בחירות קשורה במתן מתנות ופרט למסיבות בבתים פרטיים לא תהא קשורה בהגשת מאכלים או משקאות משכרים. האיסור על הצגת סרטים לא יחול על שידור תעמולת בחירות בטלוויזיה לפי סעיף 15א.
- תיקונים 3 ו-25
9. **איסורים שונים**
תיקון 18
- (א) [בטל].
- (ב) פרט לאמור בסעיף 10 לא תהיה תעמולת בחירות באמצעות הדבקה, התקנה, כתיבה, צביעה או זריקת אור על מבנים או גדרות או על כבישים, מדרכות או שטחים אחרים המיועדים לציבור שילך או שישע בהם.
10. **הגבלה של מודעות מודפסות**
- (א) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים, אלא בהגבלות אלה:

- (1) המודעה לא תהא גדולה מ-50 על 70 סנטימטר;
(2) [בטל].
- תיקון 11
- (3) המודעה תישא את שמו ומענו של המדפיס שהדפיס אותה ושל האדם האחראי להזמנתה; ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או רשימת המועמדים;
(4) תיקונים 4 ו-18
- (4) המודעה לא תודבק אלא על לוחות מודעות שייעדה רשות מקומית דרך קבע להדבקת מודעות או שייעדה במיוחד להדבקת מודעות של תעמולת בחירות לקראת בחירות.
- (1) (1א) על אף הוראות סעיף קטן (א) תותר, תעמולת בחירות באמצעות מודעה המוצגת על גבי דירת מגורים או על משרדה או מועדוניה של מפלגה או רשימת מועמדים, ובלבד שהצבת המודעה אינה אסורה לפי חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966, ואם נקבעו תנאים והגבלות בחוק עזר לפי פסקה (2), כפוף לאותם תנאים והגבלות.
(2) רשות מקומית רשאית לקבוע בחוק עזר תנאים והגבלות להצגת מודעה כאמור בפסקה (1) לשם הבטחת בטיחות הציבור ואיכות הסביבה, שעניינם גודל המודעה, החומר שממנו היא עשויה או אופן הצגתה.
- (ב) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המתפרסמות בעתונים יומיים, בשבועונים או בירחונים, אלא בהגבלות אלה:
(1) מודעה לא תהא גדולה מ-40 אינץ';
(2) [בטל].
- (3) לא תפורסם יותר ממודעה אחת ביום מטעם כל מפלגה בעתון אחד;
- (4) לא תפרסם מפלגה יותר מ-10,000 אינץ' בסך הכל במשך שלושת החדשים שלפני יום הבחירות; הוראה זו לא תחול בבחירות לכלל הרשויות המקומיות.
- תיקון 11

<p>(5) המודעה תישא את שמו ומענו של האדם האחראי להזמנתה, ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד כאמור בסעיף קטן (א)(3) או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או של רשימת המועמדים.</p>	<p>תיקון 18</p>
<p>הוראות סעיף 10 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על שלט מודפס או בלתי מודפס, אולם הגבלת פסקה(א)(1) לסעיף 10 לא תחול על שלט הנושא אך ורק אות וכינוי שאושרו כדין לרשימת מועמדים.</p>	<p>10.א. הגבלה על שלטים תיקון 4</p>
<p>(א) בסעיף זה -</p>	<p>10.ב. הסדר פרסום חוצות תיקון 17</p>
<p>"חבילת פרסום" - מספר מיתקני פרסום חוצות ששטח הפרסום על גביהם משווק יחד כקבוצה אחת על ידי משווק פרסום ;</p>	
<p>"מיתקן פרסום חוצות" - מיתקן המשמש להצגת מסרים פרסומיים מתחלפים בחוצות, המותקן ומופעל על ידי משווק פרסום בהסכמת הרשות המקומית אשר בתחומה הוא מותקן, וכן שילוט על גבי אוטובוס להצגת מסרים כאמור ;</p>	
<p>"משווק פרסום" - מי שעוסק בהפעלה של מתקני פרסום חוצות ובשיווק של שטחי פרסום על גבי מיתקנים אלה ;</p>	
<p>"מתמודד בבחירות" - אחד מאלה :</p>	
<p>(1) מפלגה או רשימת מועמדים בבחירות לכנסת או בבחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית ;</p>	<p>תיקון 21</p>
<p>(2) [בטל].</p>	<p>תיקון 21</p>
<p>(3) מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית ; "תקופת הבחירות" -</p>	
<p>(1) בבחירות לכנסת - תקופה שתחילתה 90 ימים לפני יום הבחירות ;</p>	<p>תיקון 21</p>
<p>(2) [בטל].</p>	<p>תיקון 21</p>
<p>(3) בבחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית - תקופה שתחילתה ביום הגשת רשימות המועמדים לפי סעיף 35(ח) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 ;</p>	

(4) בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית - תקופה שתחילתה ביום הגשת הצעת המועמד לפי סעיפים 7(ב) ו-24א(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 ;

על אף הוראות סעיפים 9, 10(א) ו-10א, תותר בתקופת הבחירות, תעמולת בחירות באמצעות השימוש במיתקן פרסום חוצות בתנאים הבאים :

(1) תעמולת הבחירות היא מטעם מתמודד בבחירות אלה ;

(2) משווק פרסום לא יפלה בין מתמודדים בבחירות בכל דרך שהיא, לרבות במחיר, במועדי פרסום ובשיבוץ תעמולת הבחירות במיתקני פרסום החוצות ;

(3) משווק פרסום המפעיל למעלה מ-10 אחוזים מכלל מיתקני פרסום החוצות בשטח המדינה כולה או בשטח רשות מקומית מסויימת, לא יקצה למתמודד אחד בבחירות, במועד נתון, שטח פרסום לתעמולת בחירות על גבי המתקנים המופעלים על ידו בשיעור העולה על השיעור כמפורט להלן משטח הפרסום שלו הן במדינה כולה והן ברשות המקומית :

(א) בבחירות לכנסת ובבחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית - 10 אחוזים ;

(ב) בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית - 20 אחוזים ;

(ג) בבחירות חוזרות לראש רשות מקומית - 30 אחוזים ;

(4) מתמודד בבחירות לא יפרסם תעמולת בחירות על גבי מיתקני פרסום חוצות המופעלים על-ידי משווק פרסום כאמור בפסקה (3), בשטח פרסום העולה על השיעור כמפורט באותה פסקה ;

(5) תעמולת הבחירות תהיה על גבי מיתקן פרסום חוצות המופעל על-ידי משווק פרסום אשר מסר הודעה כאמור בסעיף קטן (ג)1.

(ג) משווק פרסום המבקש להקצות בתקופת הבחירות שטח פרסום לתעמולת בחירות על גבי מיתקני פרסום חוצות המופעלים על ידו, או שהקצה שטח פרסום כאמור, ימסור הודעה למבקר המדינה כמפורט להלן :

תיקון 18

תיקון 21

תיקון 21

תיקון 21

(1) לפני תחילת השיווק של שטח הפרסום כאמור - הודעה שתכלול את הפרטים הבאים:

(א) מספרם, מיקומם ושטח הפרסום של מיתקני פרסום החוצות המופעלים על ידו, במועד מתן ההודעה, בשטח המדינה כולה ובשטח כל רשות מקומית;

(ב) פירוט חבילות הפרסום המוצעות על ידו לשיווק במועד מתן ההודעה ושהוצאו על ידו לשיווק בשלושת החודשים שקדמו לה לרבות מספרם, מיקומם ושטח הפרסום של מיתקני פרסום החוצות המרכיבים כל חבילה;

(ג) מחירן של חבילות הפרסום המוצעות לשיווק לצרכי תעמולת בחירות;

(2) לא יאוחר מ-90 ימים לאחר יום הבחירות - הודעה שתכלול פרטים לענין תעמולת הבחירות שפורסמה על גבי מיתקני פרסום החוצות המופעלים על ידו, לרבות זהות המזמין, זהות המממן ופרטי העסקה.

(3) בסעיף קטן זה - "תקופת הבחירות", לענין בחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית, תהיה, בנוסף לאמור בהגדרה "תקופת הבחירות" שבסעיף קטן (א)(3) ו-(4) -

(א) לענין פסקה (3), תקופה שתחילתה 60 ימים לפני יום הבחירות ועד יום הגשת רשימות המועמדים כאמור באותה פסקה;

(ב) לענין פסקה (4), תקופה שתחילתה 7 ימים לאחר שנוצרה העילה לבחירת ראש הרשות המקומית ועד יום הגשת הצעת המועמד כאמור באותה פסקה;

(4) חובות הדיווח לפי סעיף קטן זה יחולו גם לגבי הקצאת שטחי פרסום על גבי מיתקני פרסום חוצות למי שפירסם תעמולת בחירות, בתקופת הבחירות כמפורט בפסקאות (א) ו-(ב) של פסקה (3), ואולם לענין פסקה (2) חובת הדיווח לא תחול אלא אם כן הוגשה רשימת מועמדים או הצעת מועמד, לפי סעיף 35(ח) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 או לפי סעיפים 7(ב) ו-24א(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם התשל"ה-1975, שעל המועמדים או המועמד הכלולים בה נסב הפרסום.

(ד) משווק הפרסום ישלח העתק מההודעה לפי סעיף קטן (ג)1 לועדת הבחירות המרכזית, לעיון כל דורש.

(ה) בתקופה שאינה תקופת הבחירות כהגדרתה בסעיף קטן (א), לא יחולו לענין פרסום תעמולת בחירות באמצעות השימוש במיתקן פרסום חוצות האיסורים וההגבלות שבסעיף זה ובסעיפים 9, 10(א), ו-10א.

תיקון 18

על אף האמור בכל דין אחר, לא תרשה רשות מקומית הדבקה חומר שיש בו תעמולת בחירות אם החומר נוגד את הוראות סעיפים 9, 10, 10א או 10ב.

11. **שמירה על הוראות**
תיקונים 4 ו-17

לא ימסור מדפיס חומר שהדפיס ושיש בו תעמולת בחירות, אלא לידי מי שהזמין הדפסתו או לידי מי שהוסמך לכך בכתב על ידי המזמין; ואם החומר מתיימר להיות תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים, לא ימסרנו אלא לידי מי שהוסמך לכך בכתב על ידי אותה מפלגה או רשימת מועמדים.

12. **חומר מודפס**

לא תהא תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחת או למענה בצורה או בדרך שיש בהם משום הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחרת או למענה.

13. **איסור הפרעה**

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר התייעצות עם סגני היושב ראש של אותה הועדה, להטיל על הבעל או על המחזיק של אולם או של מקום פומבי פתוח, העומדים כרגיל להשכרה - להשכירו לרשימת מועמדים פלוגית, במועד שיקבע תוך 60 הימים שלפני יום הבחירות לכנסת, אם סבור יושב ראש הועדה שדרוש הדבר כדי לאפשר לאותה רשימת מועמדים להשמיע את דברו באותו מקום ישוב.

14. **הסדר בנוגע לאולמות ומקומות פומביים**
תיקונים 13 ו-21

הסדר של שידורים ברדיו
תיקונים 6, 7, 13, 21, 24 ו-28

15. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצויות עם אותה ועדה, את הזמנים שיוקצבו לכל אחת מרשימות המועמדים לשם שידור תעמולת בחירות ברדיו, למעט תעמולה מטעם רשימה לבחירתה של רשימת מועמדים אחרת לקראת יום הבחירות לכנסת; לכל רשימת מועמדים יינתנו 15 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת – 4 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת.

תיקונים 13 ו-21 (ב)

הסדר של שידורים בטלוויזיה
תיקונים 3 ו-24

15.א (א) לא יהיו שידורים של תעמולת בחירות בטלוויזיה אלא ב-14 הימים שלפני הבחירות.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצות עם אותה ועדה ועם המנהל הכללי של רשות השידור, את הזמנים שיהיו מוקדשים לשידור של תעמולת בחירות בטלוויזיה, את שילובם במערכת הרגילה של שידורי הטלוויזיה ואת הזמנים שיוקצבו לשם כך לכל אחת מרשימות המועמדים; לכל רשימת מועמדים יינתנו 7 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת – 2 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת.

(ג) לא יהיו שידורים לפי סעיף זה בימי המנוחה הקבועים כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948.

(ד) לא תשודר לפי סעיף זה אלא תעמולת בחירות שהופקה על ידי המפלגות או רשימות המועמדים על חשבונן ושבא עליה אישורו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, למעט תעמולה מטעם רשימה לבחירתה של רשימת מועמדים אחרת.

תיקונים 13 ו-21 (ה)

פטור מאחריות
תיקון 3

15.ב רשות השידור לא תישא באחריות אזרחית או פלילית בשל שידור תעמולת בחירות לפי חוק זה.

פרסום הודעה על חופש הבחירות
תיקונים 13, 21 ו-32

16. (א) ביום ה-14, ביום ה-7 ובכל אחד משני הימים שלפני יום הבחירות לכנסת, וביום הבחירות, יפרסם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, בשידורי החדשות ברדיו ובטלוויזיה ובכל דרך אחרת שיקבע לאחר התייעצות עם אותה ועדה, הודעה שתבהיר לבוחרים את זכותם לבחור באורח חופשי ולפי מצפונם, ותפרט את הוראות החוק המבטיחות את חופש הבחירות, חשאיותן וטהרן; הודעה כאמור בסעיף קטן זה תפורסם בכל העיתונים היומיים המופיעים בישראל ביום ה-7 שלפני יום הבחירות לכנסת וביום הבחירות.

תיקון 13 ו-21 (ב)

<p>(א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצות עם אותה ועדה ועם המנהל הכללי של רשות השידור, את הזמנים במערכת שידורי הרדיו והטלוויזיה שיהיו מוקדשים להסברים שיינתנו מטעמו לבוחרים על סדרי ההצבעה בבחירות לכנסת ולחברי ועדות הקלפי על סדרי מילוי תפקידיהם.</p>	<p>(א) .א16</p>	<p>שידורי הסברים והדרכה תיקונים 3, 13 – 21</p>
<p>(ב) שר הפנים יקבע, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי של רשות השידור, את הזמנים במערכת שידורי הרדיו והטלוויזיה שיהיו מוקדשים להסברים שיינתנו מטעמו לבוחרים על סדרי ההצבעה בבחירות לכלל הרשויות המקומיות ולחברי ועדות הקלפי על סדרי מילוי תפקידיהם.</p>	<p>(ב)</p>	
<p>(ג) משך כל השידורים לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יעלה על שעה אחת ברדיו ועל שעה אחת בטלוויזיה; יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יתאם עם שר הפנים את השידורים לפי סעיף זה.</p>	<p>(ג)</p>	<p>תיקונים 13 ו-21</p>
<p>רשות השידור לא תגבה תשלום בעד שידורים לפי חוק זה.</p>	<p>.ב16</p>	<p>השידורים ללא תשלום</p>
<p>הוראות סעיפים 15א, 15ב, 16, 16א, ו-16ב יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על שידורי טלוויזיה לפי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 והוראות סעיפים 16 ו-16ב יחולו על שידורי רדיו לפי החוק האמור, למעט על שידורי תעמולה לפי סעיף 16ד; לענין שינויים כאמור, יראו, לפי הענין, את מנהל הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (להלן – הרשות השנייה) כאילו היה המנהל הכללי של רשות השידור, ואת הרשות השנייה והמורשים לשידורים כהגדרתם בחוק האמור כאילו היו רשות השידור.</p>	<p>.ג16</p>	<p>תחולה על הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו תיקונים 9, 14, 16 ו-27</p>
<p>(א) לענין סעיף זה -</p>	<p>.ד16</p>	<p>שידורי תעמולה ברדיו אזורי בבחירות למועצות מקומיות תיקון 16</p>
<p>"בחירות לרשות מקומית" - בחירות הנערכות ברשות מקומית למועצת הרשות ולראש הרשות באותו יום;</p>		
<p>"בעל זיכיון" - בעל זיכיון לשידורי רדיו לפי חוק הרשות השנייה;</p>		
<p>"חוק הרשות השנייה" - חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990;</p>		
<p>"מועצת הרשות" - המועצה כהגדרתה בחוק הרשות השנייה;</p>		
<p>"רשות מקומית" - כהגדרתה בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;</p>		
<p>"רשימת מועמדים" - רשימת מועמדים שהוגשה לפקיד הבחירות לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965.</p>		

(ב) בעל זיכיון רשאי לכלול בשידוריו, במסגרת זמן השידור המוקצה לו לשידור תשדירי פרסומת, תעמולת בחירות של רשימת מועמדים ומטעמה בלבד, בתקופת שלושים הימים שלפני בחירות לרשות מקומית המצויה באזור זיכיונו.

(ג) בעל זיכיון רשאי לגבות תשלום בעד שידורי תעמולת בחירות.

(ד) בקבלת תשדירי תעמולת בחירות לשידור לא יפלה בעל זיכיון בין רשימות מועמדים המתמודדות בבחירות שבאזור הזיכיון, בכל דרך שהיא, לרבות במחיר, בזמני שידור ובשיבוץ תשדירים.

(ה) (1) זמן שידור מרבי לתשדיר תעמולת בחירות שרשאי בעל זיכיון להקצות, בכל שעת שידור וביממה, לא יעלה על זמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת המותר לו על פי סעיף 85 לחוק הרשות השנייה.

(2) זמן השידור המרבי ביממה לתשדירי תעמולת בחירות של רשימת מועמדים אחת לא יעלה על 10% מזמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת, ביממה, המותר לבעל זיכיון לפי סעיף 85 לחוק הרשות השנייה.

(3) זמן השידור המרבי, בשעת שידור, לתשדירי תעמולת בחירות של רשימת מועמדים אחת לא יעלה על 15% מזמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת, באותה שעת שידור, המותר לבעל הזיכיון לפי סעיף 85 לחוק הרשות השנייה.

(4) מועצת הרשות תקבע כללים בדבר אופן הגשת בקשות לשידור תשדירים של תעמולת בחירות ובדבר הקצאת זמן השידור על ידי בעל הזיכיון; בכללים ייקבעו, בין היתר מועדים להגשת הבקשות, חלוקת היממה או שעות השידור לקבוצות של זמני שידור שלגביהן יוגשו לבעל הזיכיון הבקשות לשידור (בסעיף זה - יחידת שידור), וכללים להקצאת הזמן המותר לתשדירי תעמולת הבחירות על ידי בעל הזיכיון.

(5) הוגשו לבעל זיכיון, על ידי רשימות מועמדים, בקשות לשידור תשדירי תעמולת בחירות, ביממה מסוימת או ביחידת שידור מסוימת, בהיקף זמן כולל העולה על הזמן המרבי המותר לבעל הזיכיון לתשדירי פרסומת, ביממה או באותה יחידת שידור לפי הענין, או העולה על הזמן המרבי שמקצה בעל הזיכיון לתעמולת בחירות, בהתחשב בהתחייבויות קודמות שלו, יקצה בעל הזיכיון את זמן השידור העומד להקצאה, בין כל רשימות המועמדים, באופן יחסי לזמן שהתבקש על ידי כל רשימת מועמדים.

(6) ביקשה רשימת מועמדים זמן שידור העולה על הזמן המרבי המותר לרשימת מועמדים אחת לפי פסקאות (2) ו-(3) יראה זאת בעל הזיכיון, לצורך החלוקה היחסית לפי הפסקה (5) כאילו ביקשה את זמן השידור המרבי המותר לפי פסקאות אלה.

(ו) (1) עשרה ימים לפני תחילת השידורים של תשדירי תעמולת בחירות לפי סעיף זה יקבע בעל זיכיון לוח תעריפים לשידור תשדירי תעמולת בחירות באזור זיכיונו, לפי יחידת שידור ולפי משך התשדיר, ואת תנאי התשלום; לוח התעריפים יהיה אחיד לכל אזור הזיכיון.

(2) בעל הזיכיון לא יהיה רשאי למכור זמני שידור במחיר שונה או בתנאי תשלום שונים מן הקבוע בלוח התעריפים, ולא יהיה רשאי לתת הנחה או הטבה כלשהי, במישרין או בעקיפין, לרשימת מועמדים כלשהי.

(3) התעריף המרבי שרשאי בעל זיכיון לקבוע לשידור, לכל שלושים שניות של תשדיר תעמולת בחירות, יהיה כמפורט בתוספת.

(4) בעל זיכיון ישלח את לוח התעריפים למנהל כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הרשות השנייה; כן ישלח את לוח התעריפים לכל רשימת מועמדים שביקשה זאת, יעמידו לעיון, לכל דורש, ויפקיד עותק ממנו אצל המפקח הארצי על הבחירות.

(5) בעל זיכיון ישדר הודעות על קביעת לוח התעריפים, בהתאם להוראות סעיף זה, ועל הדרכים לקבלתו.

(ז) בעל זיכיון ידווח למבקר המדינה, לפי דרישתו, על תשדירי התעמולה ששודרו על ידיו, לרבות זהות מזמין השידור, זהות המממן ופרטי העסקה; כן יעביר למבקר המדינה, לפי דרישתו, עותק מוקלט של השידורים.

(ח) בעל זיכיון ישמור הקלטה של תשדירי תעמולת הבחירות ששודרו על ידיו וכן את הפרטים המנויים בסעיף קטן (ז), במשך שלוש שנים מיום הבחירות.

(ט) מועצת הרשות תקבע, בהתייעצות עם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, כללים לביצוע הוראות סעיף זה ולהבטחת קיום הוראותיו על ידי בעל הזיכיון; הכללים ייקבעו בשים לב, בין היתר, לכללי האתיקה שנקבעו לפי חוק הרשות השנייה וכן לאופייה ולייחודה של תעמולת הבחירות, ולהנחיות בעניינה.

(י) שידורי תעמולה לפי סעיף זה יכללו במסגרת שידוריו של בעל הזיכיון והוראות חוק הרשות השנייה יחולו עליהם, בשינויים שתקבע מועצת הרשות.

(יא) הוראות סעיף זה יחולו לעניין תעמולת בחירות של מועמד לראשות מועצה אזורית לפי חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988, הנערכות באותו יום שבו נערכות בחירות למועצת המועצה האזורית.

תיקון 29

(א) בסעיף זה -

ה16.

**הסדר
פרסום סקר
בחירות**
תיקונים 22 ו-23

"סקר בחירות" - סקר הנערך בתקופת הבחירות והבודק דפוסי הצבעה של בוחרים בבחירות, או הבודק נושאים הקשורים במישרין במי שמתמודד בבחירות;

"מתמודד בבחירות" "תקופת בחירות" - כהגדרתם בסעיף 10ב(א);

"משדר לציבור" - משדר בכלי התקשורת האלקטרוניים;

"מפרסם בכתב לציבור" - לרבות בעיתון או באינטרנט.

"ציבור" - למעט ציבור האנשים העוסקים בניהול מערכת הבחירות, בשכר או שלא בשכר.

(ב) הראשון שמשדר לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות ומי שמשדר כאמור בתוך 24 שעות מאז שתוצאות הסקר נמסרו לציבור לראשונה, יציין בצד התוצאות את כל אלה:

(1) שמו של הגוף שהזמין את הסקר;

(2) שמו של הגורם שערך את הסקר;

(3) התאריך או התקופה שבה בוצע הסקר;

- (4) האוכלוסייה שמתוכה נלקח מדגם המשיבים לסקר ;
- (5) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר ומספר האנשים שהשתתפו בו בפועל ;
- (6) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(ג) המפרסם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות כאמור בסעיף קטן (ב), יפרט, בנוסף על האמור באותו סעיף קטן, גם את השאלות שנשאלו בסקר.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), מי שמשדר או מפרסם לציבור בכתב, על תוצאות של סקר בחירות שלא מבוססות על שיטות סטטיסטיות מוכרות לעריכת סקרים, יציין בהבלטה שהסקר לא התבסס על שיטות סטטיסטיות מוכרות ולפיכך אי אפשר להסיק ממנו מסקנות לגבי דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור, וכן יציין את הנתונים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ב).

(ה) העורך סקר בחירות בשיטות סטטיסטיות מוכרות, המיועד לפרסום בכתב או לשידור לציבור, ישלח העתק של תוצאות הסקר לועדת הבחירות המרכזית, בהקדם האפשרי, לעיון כל דורש, עם הפרטים האלה באשר לסקר :

(1) הנתונים האמורים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (ב) וכן השאלות שנשאלו בסקר כאמור בסעיף קטן (ג), ובלבד שלענין פסקאות (1) ו-(2) יצויין גם המען של הגוף שהזמין את הסקר או של הגורם שערך את הסקר, לפי הענין ;

(2) מידע על השיטה שהשתמשו בה כדי לאסוף את הנתונים שמהם הופקו תוצאות הסקר, לרבות :

(א) שיטת הדגימה ;

(ב) גודל המדגם ההתחלתי ;

(ג) סוגי האוכלוסייה שנדגמו ;

(ד) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר והמספר והאחוז מהם אשר השתתפו בסקר בפועל, סרבו להשתתף בסקר או לא התאימו להשתתף בסקר ;

(ה) התאריכים והשעות של הראיונות ;

(3) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(ו) (1) עורך סקר בחירות ידווח למבקר המדינה, לא יאוחר מ-20 ימים אחר יום הבחירות על סקרי הבחירות שערך בציון הפרטים כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו- (ג) וכן פרטי מממן הסקר ופרטי העסקה.

(2) חובת הדיווח לפי פסקה (1) תחול גם לגבי פרסום סקר בחירות בתקופת הבחירות כהגדרתה בפסקה (3) של סעיף 10ב(ג), ויחולו לעניין זה הוראות פסקה (4) של אותו סעיף קטן, בשינויים המחוייבים.

(ז) עורך סקר בחירות ישמור את נתוני הסקר שערך וכן את הפרטים המנויים בסעיף קטן (ה) במשך שלוש שנים מיום הבחירות.

(ח) בתקופה שתחילתה בתום יום ששי שלפני פתיחת הקלפיות והמסתיימת במועד סגירת הקלפיות, לא ישדר ולא יפרסם אדם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות שלא שודרו או פורסמו בכתב לציבור לפני תחילתה של התקופה האמורה. המשדר או המפרסם בתקופה האמורה על תוצאותיו של סקר בחירות ששודרו או פורסמו לפני תחילתה של אותה תקופה, יציין בהבלטה שהסקר אינו עדכני ואין ללמוד ממנו על דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור ביום השידור או הפרסום.

תיקון 23

(א) בסעיף זה -

16ה*.

הסדר פרסום סקר בחירות
תיקונים 22 ו-23

"סקר בחירות" - סקר הנערך בתקופת הבחירות והבודק דפוסי הצבעה של בוחרים בבחירות, או הבודק נושאים הקשורים במישרין במי שמתמודד בבחירות;

תיקון 15 לחוק המפלגות

"מועמד", "תקופת בחירות" - כהגדרתם בסעיף 28 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992;

"משדר לציבור" - משדר בכלי התקשורת האלקטרוניים;

"מפרסם בכתב לציבור" - לרבות בעיתון או באינטרנט.

"ציבור" - למעט ציבור האנשים העוסקים בניהול מערכת הבחירות, בשכר או שלא בשכר.

(ב) הראשון שמשדר לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות ומי שמשדר כאמור בתוך 24 שעות מאז שתוצאות הסקר נמסרו לציבור לראשונה, יציין בצד התוצאות את כל אלה:

(1) שמו של הגוף שהזמין את הסקר ;

* מובאות כאן הוראות סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 כפי שיש לקרוא אותן לענין בחירות מקדימות לפי סעיף 17 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992, השינויים מסומנים בכתב נטוי ; ראה עמוד שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת. בספר זה.

- (2) שמו של הגורם שערך את הסקר ;
- (3) התאריך או התקופה שבה בוצע הסקר ;
- (4) האוכלוסייה שמתוכה נלקח מדגם המשיבים לסקר והאם היא נמנית עם הגוף הבוחר, עם אלה שהזדהו כתומכי המפלגה שלגביה נערך הסקר או עם כלל הציבור ;
- (5) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר ומספר האנשים שהשתתפו בו בפועל ;
- (6) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(ג) המפרסם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות כאמור בסעיף קטן (ב), יפרט, בנוסף על האמור באותו סעיף קטן, גם את השאלות שנשאלו בסקר.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), מי שמשדר או מפרסם לציבור בכתב, על תוצאות של סקר בחירות שלא מבוססות על שיטות סטטיסטיות מוכרות לעריכת סקרים, יציין בהבלטה שהסקר לא התבסס על שיטות סטטיסטיות מוכרות ולפיכך אי אפשר להסיק ממנו מסקנות לגבי דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור, וכן יציין את הנתונים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ב).

(ה) העורך סקר בחירות בשיטות סטטיסטיות מוכרות, המיועד לפרסום בכתב או לשידור לציבור, ישלח העתק של תוצאות הסקר לרשם המפלגות, בהקדם האפשרי, לעיון כל דורש, עם הפרטים האלה באשר לסקר :

(1) הנתונים האמורים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (ב) וכן השאלות שנשאלו בסקר כאמור בסעיף קטן (ג), ובלבד שלענין פסקאות (1) ו-(2) יצויין גם המען של הגוף שהזמין את הסקר או של הגורם שערך את הסקר, לפי הענין ;

(2) מידע על השיטה שהשתמשו בה כדי לאסוף את הנתונים שמהם הופקו תוצאות הסקר, לרבות :

(א) שיטת הדגימה ;

(ב) גודל המדגם ההתחלתי ;

(ג) סוגי האוכלוסייה שנדגמו ;

(ד) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר והמספר והאחוז מהם אשר השתתפו בסקר בפועל, סרבו להשתתף בסקר או לא התאימו להשתתף בסקר;

(ה) התאריכים והשעות של הראיונות;

(3) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(ו) (1) עורך סקר בחירות ידווח למבקר המדינה, לא יאוחר מ-20 ימים אחר יום הבחירות על סקרי הבחירות שערך בציון הפרטים כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) וכן פרטי מממן הסקר ופרטי העסקה.

(2) חובת הדיווח לפי פסקה (1) תחול גם לגבי פרסום סקר בחירות בתקופת הבחירות כהגדרתה בפסקה (3) של סעיף 10ב(ג), ויחולו לעניין זה הוראות פסקה (4) של אותו סעיף קטן, בשינויים המחוייבים.

(ז) עורך סקר בחירות ישמור את נתוני הסקר שערך וכן את הפרטים המנויים בסעיף קטן (ה) במשך שלוש שנים מיום הבחירות.

(ח) בתקופה שתחילתה ביום השלישי שלפני יום הבחירות והמסתיימת במועד סגירת הקלפיות, לא ישדר ולא יפרסם אדם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות שלא שודרו או פורסמו בכתב לציבור לפני תחילתה של התקופה האמורה. המשדר או המפרסם בתקופה האמורה על תוצאותיו של סקר בחירות ששודרו או פורסמו לפני תחילתה של אותה תקופה, יציין בהבלטה שהסקר אינו עדכני ואין ללמוד ממנו על דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור ביום השידור או הפרסום.

תיקון 23;
תיקון 15 לחוק
המפלגות

17. המפר הוראה מהוראות חוק זה או אינו מקיים חוב שהוטל עליו לפי הוראותיו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת - דינו מאסר ששה חדשים או הקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

ענשים
תיקון 22

17.א. נעברה עבירה על הוראה מהוראות חוק זה, יהיה אשם באותה עבירה, מבלי לפגוע באחריות פלילית של אחרים, גם מי שהחזיק בכספים או בנכס שנעברה בהם העבירה או היה ממונה על החזקתם או שמירתם זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט באמצעים סבירים למניעתה.

אחריות פלילית
תיקון 1

17.ב. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק יא' לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965⁴ או המשכתו (להלן - צו מניעה), לענין זה, "נוגע בדבר" - חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

[בטל]

תיקונים 21 ו-31

(ב)

(1) (ג) הוראות סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט, יחולו על צו מניעה, ולענין זה יראו צו כאמור כצו של בית משפט, וליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יהיו הסמכויות הנתונות לבית משפט לפי אותו סעיף.

(2) בלי לגרוע מהוראות פסקה (1) ניתן צו מניעה נגד סיעה, רשימת מועמדים או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית והצו הופר, בין בידיהם ובין בידי אדם אחר הפועל בעבורם, ניתן להטיל את הקנס לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט על הסיעה, רשימת המועמדים או המועמד, ובלבד שניתנה הזדמנות לבא כוח הסיעה, לבא כוח רשימת המועמדים או למועמד להשמיע את דברם, ואם הופר הצו בידי אדם אחר הפועל בעבורם - ניתנה הזדמנות כאמור גם לאותו אדם.

(3) בלי לגרוע מדרכי גביה אחרות, יקוזז קנס שהוטל לפי פסקה (2) מכספי מימון המפלגות או מהמקדמות שלהם זכאי מי שעליו הוטל הקנס לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1993, או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) התשנ"ג-1993, לפי הענין, ובלבד שלא יעלה סכום הקיזוז על 10 אחוזים מכספי המימון או מהמקדמות, לפי הענין.

(ד) לא ייענש אדם לפי הוראות סעיף 17 אם עמד לדין בשל הפרת צו מניעה, ולא יועמד אדם לדין בשל הפרת צו מניעה אם הואשם בשל אותו מעשה לפי סעיף 17.

17.ג. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי, עד היום ה-60 שלאחר יום הבחירות, ליתן צו המחייב סיעה, רשימת מועמדים, או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית, להסיר מודעות וכתובות שהוצגו שהודבקו או שנכתבו בניגוד להוראות חוק זה ולנקות או לשקם את המקרקעין שהושחתו, בתוך תקופת הזמן שיורה בצו; ובלבד שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להשמיע את טענותיו בפניו.

<p>(ב) לא קויים צו שניתן לפי הוראות סעיף קטן (א) בתוך תקופת הזמן שנקבעה בו, רשאי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית להורות לרשות המקומית שבתחומה הוצגו, הודבקו או נכתבו המודעה או הכתובת או למחלקת עבודות ציבוריות במשרד התחבורה, לבצע את הנדרש לפי הצו; הורה יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כאמור, רשאי הוא להורות ליושב ראש הכנסת לנכות את עלות ביצוע הצו מכספי המימון שלהם זכאי מי שכנגדו ניתן הצו, לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, לפי הענין, ולהעביר את הכספים שנוכו כאמור לגוף שעליו הוטל לפי סעיף קטן זה, ביצוע הנדרש על פי הצו.</p>	(ב)		
<p>יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יקבע, בכל מחוז שיפוטי, יושב ראש אחד של ועדת בחירות אזורית שהוא שופט של בית משפט מחוזי, והוא יהיה רשאי לדון בבקשות למתן צווים לפי סעיף 17ב, שעניינם מניעת ביצוע עבירה לפי חוק זה, ולפי סעיף 17ג, והכול בנוגע לבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות שבאזור השיפוט של בית המשפט המחוזי שבו הוא מכהן; בסעיף זה –</p>	(א)	.17	<p>צו מניעה בבחירות לעיריות ולמועצות מקומיות – הוראת שעה תיקון 31¹</p>
<p>"יושב ראש ועדת בחירות אזורית" – מי שמונה לכהן לפי סעיף 20 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;</p>			תיקון 31
<p>"מחוז שיפוטי" – כפי שנקבע לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-21984.</p>			תיקון 31
<p>יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, ויושב ראש של ועדת בחירות אזורית שמונה כאמור בסעיף קטן (א) הדין בבקשה פלונית, רשאים, ביוזמתם, או על פי בקשה של בעל דין או של היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה לפני תחילת הדיון או במהלכו, להורות שהדיון יתקיים בפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, אם ראו כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.</p>	(ב)		תיקון 31
<p>על החלטה של יושב ראש ועדת בחירות אזורית לפי סעיף קטן (א) ניתן לערור בפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.</p>	(ג)		תיקון 31
<p>ליושב ראש ועדת בחירות אזורית יהיו נתונות הסמכויות הנתונות ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כאמור בסעיף 17ה(ב), לענין בקשות שהוא דן בהן.</p>	(ד)		תיקון 31
<p>הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן עד ליום ד' בטבת התש"פ (1 בינואר 2020).</p>	(ה)		תיקון 31

¹ הוראות סעיף 17 תעמוד בתוקפה עד ליום 1 בינואר 2020.
² ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

(א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר סדרי הדין בבקשות ובעררים לפי סעיפים 17 עד 17ד ³ .	ה17.	סדרי דין והוצאות תיקון 31
(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי לחייב בעל דין בתשלום הוצאות ושכר טרחת עורך דין לטובת בעל דין אחר בהליך לפי סעיפים 17 עד 17ד; ראה היושב ראש כאמור כי בעל דין עשה שימוש בלתי ראוי בהליך או הגיש הליך סרק שאינו מגלה על פניו עילה למתן צו, רשאי הוא, בלא קשר עם תוצאות ההליך, להטיל על בעל הדין הוצאות לטובת אוצר המדינה בשיעור שיראה לנכון.		תיקון 31
על אף האמור בסעיף 19(2) לפקודת שיפוט בתי משפט השלום, 1947, או בכל דין אחר, רשאים גם חבר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ובא כוח של רשימת מועמדים לכנסת להביא אדם בפלילים בשל עבירה לפי חוק זה.	.18	זכות אישום
הוגש אישום בשל עבירה לפי חוק זה על ידי חבר הועדה או בא כוח הרשימה כאמור בסעיף 18, לא יהיה היועץ המשפטי לממשלה רשאי לצוות על הפסקת הדיון.	.19	הגבלת סמכויות
תקופת ההתיישנות של עבירה לפי חוק זה תהיה שלוש שנים.	.20	התיישנות תיקון 15
תקנות שעת חירום אין בכוחן לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע בו תנאים.	.א20	חסינות החוק תיקון 8
על מעשה או מחדל לפי סעיפים 15, 15א, 16, ו-16א יחולו הוראות סעיף 137 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.	.ב20	חסינות מפני סעד משפטי תיקונים 3, 13 ו-21
הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.	.ג20	שמירת דינים תיקון 18
תחילתו של חוק זה היא מיום קבלתו בכנסת, ועל אף האמור בסעיף 2 לא יחולו האיסורים וההגבלות לפיו, אלא מאותו יום.	.21	תחילה

תוספת

(סעיף 16ד(ו)(3))

תיקון 16

1. אזור גוש דן - 100% מהתעריף הקובע.
2. אזור השרון, הכרמל והמפרץ - 95% מהתעריף הקובע.

³ בסעיף 10 לחוק הבחירות (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2014 נקבעה הוראת שעה על הבחירות לכנסת ה-20 בלבד, בזו הלשון: "על אף האמור בסעיף 17ה(א) לחוק דרכי תעמולה, כנוסחו בסעיף 28(2) לחוק זה, מצא יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי חיוני לקבוע הוראות בדבר סדרי הדין בבקשות ובעררים לפי סעיפים 17ב ו-17ג לחוק דרכי תעמולה, לקראת הבחירות לכנסת העשרים, רשאי הוא לקבוע אותן גם ללא אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת והם יעמדו בתוקפן עד ליום י"ד בתמוז התשע"ה (1 ביולי 2015)".

3. אזור שפלת יהודה, ירושלים רבתי - 80% מהתעריף הקובע.
  4. אזור עמק חפר - 75% מהתעריף הקובע.
  5. אזור הגליל והגולן, הצפון, העמקים והנגב - 70% מהתעריף הקובע.
  6. אזור אילת - 60% מהתעריף הקובע.
- בתוספת זו, "התעריף הקובע" - שמונה פעמים יחידת החישוב⁴ המעודכנת לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993.

---

⁴ לפי סעיף 3 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, יחידת החישוב היא 33 ש"ח לכל בעל זכות לבחור, והיא מעודכנת לפי סעיף 4 לחוק האמור בהתאם למדד המחירים לצרכן. נכון ליום 10.11.2013, עודכנה יחידת החישוב ל- 74 ש"ח לכל בעל זכות לבחור.